هەڵبژاردەی ئەدەبی لە ڕۆژنامەی پیام ما بۆ ساڵی ٢٠٢٣

(هەڵبژاردن و ئامادەکردن)

ئەم هەڵبژاردەیە لە ڕۆژنامەی پیام ما وەرگیراوە، کە لە ٧ ئەیلوولی ٢٠٢٣ دەستی پێکرد و ٢٤ هەفتەی خایاند. ئامانج ئەوە بوو ئەو دەقە ئەدەبیانە کۆبکرێنەوە کە خوێنەران بە گەرمی پێشوازییان لێکردووە. لە ماوەی ئەو هەفتانەدا ٤٣٧ دەق گەیشتە دەستمان، کە ٦٢ یان لە شێعر بوون، ٩٨ یان چیرۆکی کورت، ٤١ یان وتار، و ٢٦ یان بەشێک لە ڕۆمان. لیژنەی هەڵبژاردن پێکهاتبوو لە پێنج کەس، و هەر دەقێک لە لایەن سێ کەسەوە خوێندرایەوە پێش ئەوەی بڕیار لەسەر بدرێت.

لە کۆتایی کۆکردنەوەکەدا ٢٤ دەق هەڵبژێردران، کە ٩ یان شێعر، ٨ یان چیرۆکی کورت، و ٧ یان وتار. ئەم ژمارەیە بە ئەقدەی لیژنەکە زۆر گونجاو بوو، چونکە ڕێژەیەکی باش لە جیاوازی ڕەگەزی و تەمەنی نووسەرانی تێدا بەدی دەکرێت. هەروەها ڕێژەی ٤٠ لە سەد لە نووسەرانی هەڵبژێردراو ژن بوون، کە لە ساڵانی ڕابردوودا لە هەڵبژاردەکانی ئەم ڕۆژنامەیەدا کەمتر بەدی دەکرا.

ئەم هەڵبژاردەیە لە ٧ بەش پێکهاتووە، کە هەر بەشێک بە یەکێک لە ئەندامانی لیژنەکە ڕێکخراوە. ئەو بەشانەی کە لە ڕۆژنامەکەدا بڵاو نەکراونەتەوە، لە کۆتایی کتێبەکەدا وەک پەراوێز هاتوون. هەروەها پێشەکییەکی کورت بۆ هەر بەشێک نووسراوە، کە تێیدا ڕوونکراوەتەوە بۆچی ئەو دەقانە هەڵبژێردراون و چ تایبەتمەندییەکی هاوبەشیان هەیە.

بەشی یەکەم: شێعری نوێ

لە بەشی یەکەمدا ٩ شێعر کۆکراونەتەوە. زۆربەیان باس لە شار، دووری، و یادەوەری دەکەن. شێعری «ئۆتۆبیسی ژمارە ٧» بە زۆری بە نموونە باس دەکرێت، چونکە وێنەی ئەو ڕێگایەی دەکێشێت کە هەموو ڕۆژێک دەیکات، بەڵام لە ناکاو هەست بە جیاوازی دەکات. لیژنەکە پێی وابوو ئەم شێعرە بە ڕاستگۆیی و بە زمانێکی ئاسان نووسراوە، بەبێ ئەوەی زیادەڕۆیی تێدا بکرێت.

بەشی دووەم: چیرۆکی کورت

بەشی چیرۆکی کورت ٨ دەقی تێدایە، کە ٥ یان لە ڕووی ڕەگەزی نووسەرەوە ژن بوون. زۆربەی ئەم چیرۆکانە لە ناوچەی کەنداوی کەرکەرەوە ڕووداوەکانیان تێدا ڕوو دەدات. چیرۆکی «ماسی لە بەندەرەکەدا» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ بەکارهێنانی دیالۆگ بە شێوەیەکی سروشتی. لیژنەکە تێبینی کرد کە زۆربەی چیرۆکەکان کۆتاییەکی کراوەیان هەیە، کە ڕەنگە هەندێک خوێنەر پێی ناڕەحەت بێت، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی سێیەم: وتاری ئەدەبی

وتاری ئەدەبی ٦ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە ئەو دەقانەی کۆکردۆتەوە کە زیاتر لە هەموو شوێنێک ئاڵۆزی و قووڵی تێدا بەدی دەکرا. وتارێک بە ناونیشانی «کاتێک نووسەر دەمرێت» بە باشترین وتار هەڵبژێردرا، چونکە بە شێوەیەکی ئاسان باس لە پەیوەندی نێوان نووسەر و خوێنەر دەکات. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە.

بەشی چوارەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوە ئاسان هەڵبژێردرا، چونکە لە ئەزموونی ساڵانی ڕابردوودا دەرکەوتووە کە ئەم تەمەنە زۆر بە وردی ئاگاداری هەڵەی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

بەشی پێنجەم: شێعری منداڵان

بەشی شێعری منداڵان ٤ دەقی تێدایە، کە هەموویان بە شێوەی ڕیتمی ڕێکخراون. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە منداڵەکانیان شێعر بخوێننەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی شەشەم: وتاری منداڵان

بەشی وتاری منداڵان ٣ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی حەوتەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

ڕاپۆرتی ساڵانەی کتێبخانەی گشتی بەندەری ئاسکەوان بۆ ساڵی ٢٠٢٤

(ئامادەکردن و ئامادەکاری)

ئەم ڕاپۆرتە لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەی گشتی بەندەری ئاسکەوان ئامادە کراوە و پێشکەشی ئەنجومەنی شارەوانی کراوە. ڕاپۆرتەکە باس لە چالاکییەکانی کتێبخانەکە دەکات لە ماوەی ساڵی ٢٠٢٤دا، لە ١ی کانوونی دووەمی ٢٠٢٤ەوە تا ٣١ی کانوونی یەکەمی هەمان ساڵ. ئامانج لە ئامادەکردنی ئەم ڕاپۆرتە ئەوەیە کە ئەنجومەن و خەڵکی گشتی ئاگادار بکرێنەوە لە ئاستی بەکارهێنان، سەرچاوە داراییەکان، و ئەو گۆڕانکارییانەی کە پێویستە بۆ ساڵی داهاتوو ئەنجام بدرێن.

١. ئەندام و بەکارهێنەران

کۆی گشتی ئەندامانی چالاک لە کۆتایی ساڵدا گەیشتە ٧٤٢٠ کەس، کە ٥٦٪ یان ژن بوون. ٣٨٪ یان تەمەنیان لە نێوان ١٢ بۆ ١٨ ساڵ بوو، و ٢٩٪ یان لە نێوان ٦٠ ساڵ و سەرووەوە بوون. ئەمە ئەوە دەردەخات کە کتێبخانەکە بە باشی ڕێگەی بە هەموو تەمەنەکان داوە بێ ئەوەی هیچ گروپێک پشتگوێ بخرێت.

٢. کۆمەڵگەی کتێبەکان

کۆمەڵگەی کتێبەکان ٢٣١٥٠ بەرگی تێدایە، کە ٦٢٪ یان بە عەرەبی، ٢٤٪ بە کوردی، و ١٤٪ بە ئینگلیزی نووسراون. لە ساڵی ٢٠٢٤دا ١٨٧٠ بەرگی نوێ کڕدران، کە ٦٠٪ یان لە ڕێگەی بەخشینەوە گەیشتن. ٤٠٪ی کتێبە نوێیەکان بابەتی زانستی و تەکنەلۆژیا بوون، کە ئەمە ڕێژەیەکی باشە بەراورد بە ساڵانی ڕابردوو.

٣. کاتەکانی کردنەوە

کتێبخانەکە ٦ ڕۆژ لە هەفتەدا کراوە بوو، لە ٨ی بەیانییەوە تا ٨ی ئێوارە. هەینی تەنها بۆ خوێندکاران کراوە بوو لە ساڵی خوێندندا. ئەم ڕێکخستنە ڕەخنەی لێگیرا، چونکە زۆر کەس ڕایگەیاند کە هەینی تەنها ئەو ڕۆژەیە کە دەتوانن بێن. ڕاسپێردراوە لیژنەی کارگێڕی بڕیار لەسەر گۆڕینی کاتەکان بدات بۆ ساڵی داهاتوو.

٤. چالاکییەکان

ژمارەی چالاکییەکان گەیشتە ٣١٢ چالاکی، کە ١٤٠ یان بۆ منداڵان بوون. ئەم چالاکیانە ١٨٦٠ کەسیان بەشداری تێدا کرد. ٢٢ کۆڕی شێعر و ١٥ ڕاهێنانی نووسین ئەنجامدران، کە ڕێژەی بەشداریان لە هەموو چالاکییەکانی تر زیاتر بوو. ئەمە ئەوە دەردەخات کە خەڵکی بەندەر حەزی لە چالاکی ڕۆشنبیری ڕاستەوخۆ هەیە.

٥. دارایی

کۆی گشتی داهاتی کتێبخانەکە ٤٢٠٠ دینار بوو، کە ٦٠٪ی لە ڕێگەی یارمەتی حکومییەوە هاتووە و ٤٠٪ی لە ڕێگەی ئەندامەتی و کرێی کۆڕەکانەوە. خەرجییەکان گەیشتە ٤١٥٠ دینار، کە ٧٠٪ی بۆ کڕینی کتێب و ٢٠٪ی بۆ چالاکییەکان تەرخان کرابوو. ٥٠ دینار کەمی هەبوو، کە لە ڕێگەی پارەی ئەندامەتی نوێوە دابین کرا.

٦. پێشنیارەکان

ڕاسپێردراوە بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەکە ئەم کارانە ئەنجام بدات: یەکەم، کردنەوەی بەشێکی تایبەت بۆ منداڵانی تەمەن ٣ بۆ ٥ ساڵ. دووەم، زیادکردنی ڕۆژانەی کاتەکانی کردنەوە بۆ ٨ کاتژمێر. سێیەم، دامەزراندنی یاریدەدەرێکی کتێبخانەوان بۆ یارمەتیدانی بەڕێوەبەر. چوارەم، ڕێکخستنی ٢٤ چالاکی بۆ ساڵی داهاتوو، بە ئامانجی بەرزکردنەوەی ژمارەی ئەندامان بۆ ٨٠٠٠ کەس.

٧. سوپاسگوزاری

بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەکە سوپاس بۆ هەموو ئەو کەسانە دەکات کە لە ساڵی ٢٠٢٤دا کتێبیان بەخشی، بە تایبەتی بۆ ٤٢ خێزانی بەندەر کە بە بەردەوامی کتێبیان بۆ کۆڕەکە ناردووە. هەروەها سوپاس بۆ ٣٠ خوێندکاری خۆبەخش کە یارمەتی ڕێکخستنی چالاکییەکانیان دا.

ڕاپۆرتی ساڵانەی کتێبخانەی گشتی بەندەری ئاسکەوان بۆ ساڵی ٢٠٢٤

(ئامادەکردن و ئامادەکاری)

ئەم ڕاپۆرتە لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەی گشتی بەندەری ئاسکەوان ئامادە کراوە و پێشکەشی ئەنجومەنی شارەوانی کراوە. ڕاپۆرتەکە باس لە چالاکییەکانی کتێبخانەکە دەکات لە ماوەی ساڵی ٢٠٢٤دا، لە ١ی کانوونی دووەمی ٢٠٢٤ەوە تا ٣١ی کانوونی یەکەمی هەمان ساڵ. ئامانج لە ئامادەکردنی ئەم ڕاپۆرتە ئەوەیە کە ئەنجومەن و خەڵکی گشتی ئاگادار بکرێنەوە لە ئاستی بەکارهێنان، سەرچاوە داراییەکان، و ئەو گۆڕانکارییانەی کە پێویستە بۆ ساڵی داهاتوو ئەنجام بدرێن.

١. ئەندام و بەکارهێنەران

کۆی گشتی ئەندامانی چالاک لە کۆتایی ساڵدا گەیشتە ٧٤٢٠ کەس، کە ٥٦٪ یان ژن بوون. ٣٨٪ یان تەمەنیان لە نێوان ١٢ بۆ ١٨ ساڵ بوو، و ٢٩٪ یان لە نێوان ٦٠ ساڵ و سەرووەوە بوون. ئەمە ئەوە دەردەخات کە کتێبخانەکە بە باشی ڕێگەی بە هەموو تەمەنەکان داوە بێ ئەوەی هیچ گروپێک پشتگوێ بخرێت.

٢. کۆمەڵگەی کتێبەکان

کۆمەڵگەی کتێبەکان ٢٣١٥٠ بەرگی تێدایە، کە ٦٢٪ یان بە عەرەبی، ٢٤٪ بە کوردی، و ١٤٪ بە ئینگلیزی نووسراون. لە ساڵی ٢٠٢٤دا ١٨٧٠ بەرگی نوێ کڕدران، کە ٦٠٪ یان لە ڕێگەی بەخشینەوە گەیشتن. ٤٠٪ی کتێبە نوێیەکان بابەتی زانستی و تەکنەلۆژیا بوون، کە ئەمە ڕێژەیەکی باشە بەراورد بە ساڵانی ڕابردوو.

٣. کاتەکانی کردنەوە

کتێبخانەکە ٦ ڕۆژ لە هەفتەدا کراوە بوو، لە ٨ی بەیانییەوە تا ٨ی ئێوارە. هەینی تەنها بۆ خوێندکاران کراوە بوو لە ساڵی خوێندندا. ئەم ڕێکخستنە ڕەخنەی لێگیرا، چونکە زۆر کەس ڕایگەیاند کە هەینی تەنها ئەو ڕۆژەیە کە دەتوانن بێن. ڕاسپێردراوە لیژنەی کارگێڕی بڕیار لەسەر گۆڕینی کاتەکان بدات بۆ ساڵی داهاتوو.

٤. چالاکییەکان

ژمارەی چالاکییەکان گەیشتە ٣١٢ چالاکی، کە ١٤٠ یان بۆ منداڵان بوون. ئەم چالاکیانە ١٨٦٠ کەسیان بەشداری تێدا کرد. ٢٢ کۆڕی شێعر و ١٥ ڕاهێنانی نووسین ئەنجامدران، کە ڕێژەی بەشداریان لە هەموو چالاکییەکانی تر زیاتر بوو. ئەمە ئەوە دەردەخات کە خەڵکی بەندەر حەزی لە چالاکی ڕۆشنبیری ڕاستەوخۆ هەیە.

٥. دارایی

کۆی گشتی داهاتی کتێبخانەکە ٤٢٠٠ دینار بوو، کە ٦٠٪ی لە ڕێگەی یارمەتی حکومییەوە هاتووە و ٤٠٪ی لە ڕێگەی ئەندامەتی و کرێی کۆڕەکانەوە. خەرجییەکان گەیشتە ٤١٥٠ دینار، کە ٧٠٪ی بۆ کڕینی کتێب و ٢٠٪ی بۆ چالاکییەکان تەرخان کرابوو. ٥٠ دینار کەمی هەبوو، کە لە ڕێگەی پارەی ئەندامەتی نوێوە دابین کرا.

٦. پێشنیارەکان

ڕاسپێردراوە بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەکە ئەم کارانە ئەنجام بدات: یەکەم، کردنەوەی بەشێکی تایبەت بۆ منداڵانی تەمەن ٣ بۆ ٥ ساڵ. دووەم، زیادکردنی ڕۆژانەی کاتەکانی کردنەوە بۆ ٨ کاتژمێر. سێیەم، دامەزراندنی یاریدەدەرێکی کتێبخانەوان بۆ یارمەتیدانی بەڕێوەبەر. چوارەم، ڕێکخستنی ٢٤ چالاکی بۆ ساڵی داهاتوو، بە ئامانجی بەرزکردنەوەی ژمارەی ئەندامان بۆ ٨٠٠٠ کەس.

٧. سوپاسگوزاری

بەڕێوەبەرایەتی کتێبخانەکە سوپاس بۆ هەموو ئەو کەسانە دەکات کە لە ساڵی ٢٠٢٤دا کتێبیان بەخشی، بە تایبەتی بۆ ٤٢ خێزانی بەندەر کە بە بەردەوامی کتێبیان بۆ کۆڕەکە ناردووە. هەروەها سوپاس بۆ ٣٠ خوێندکاری خۆبەخش کە یارمەتی ڕێکخستنی چالاکییەکانیان دا.

هەڵبژاردەی ئەدەبی لە ڕۆژنامەی پیام ما بۆ ساڵی ٢٠٢٣

(هەڵبژاردن و ئامادەکردن)

ئەم هەڵبژاردەیە لە ڕۆژنامەی پیام ما وەرگیراوە، کە لە ٧ ئەیلوولی ٢٠٢٣ دەستی پێکرد و ٢٤ هەفتەی خایاند. ئامانج ئەوە بوو ئەو دەقە ئەدەبیانە کۆبکرێنەوە کە خوێنەران بە گەرمی پێشوازییان لێکردووە. لە ماوەی ئەو هەفتانەدا ٤٣٧ دەق گەیشتە دەستمان، کە ٦٢ یان لە شێعر بوون، ٩٨ یان چیرۆکی کورت، ٤١ یان وتار، و ٢٦ یان بەشێک لە ڕۆمان. لیژنەی هەڵبژاردن پێکهاتبوو لە پێنج کەس، و هەر دەقێک لە لایەن سێ کەسەوە خوێندرایەوە پێش ئەوەی بڕیار لەسەر بدرێت.

لە کۆتایی کۆکردنەوەکەدا ٢٤ دەق هەڵبژێردران، کە ٩ یان شێعر، ٨ یان چیرۆکی کورت، و ٧ یان وتار. ئەم ژمارەیە بە ئەقدەی لیژنەکە زۆر گونجاو بوو، چونکە ڕێژەیەکی باش لە جیاوازی ڕەگەزی و تەمەنی نووسەرانی تێدا بەدی دەکرێت. هەروەها ڕێژەی ٤٠ لە سەد لە نووسەرانی هەڵبژێردراو ژن بوون، کە لە ساڵانی ڕابردوودا لە هەڵبژاردەکانی ئەم ڕۆژنامەیەدا کەمتر بەدی دەکرا.

ئەم هەڵبژاردەیە لە ٧ بەش پێکهاتووە، کە هەر بەشێک بە یەکێک لە ئەندامانی لیژنەکە ڕێکخراوە. ئەو بەشانەی کە لە ڕۆژنامەکەدا بڵاو نەکراونەتەوە، لە کۆتایی کتێبەکەدا وەک پەراوێز هاتوون. هەروەها پێشەکییەکی کورت بۆ هەر بەشێک نووسراوە، کە تێیدا ڕوونکراوەتەوە بۆچی ئەو دەقانە هەڵبژێردراون و چ تایبەتمەندییەکی هاوبەشیان هەیە.

بەشی یەکەم: شێعری نوێ

لە بەشی یەکەمدا ٩ شێعر کۆکراونەتەوە. زۆربەیان باس لە شار، دووری، و یادەوەری دەکەن. شێعری «ئۆتۆبیسی ژمارە ٧» بە زۆری بە نموونە باس دەکرێت، چونکە وێنەی ئەو ڕێگایەی دەکێشێت کە هەموو ڕۆژێک دەیکات، بەڵام لە ناکاو هەست بە جیاوازی دەکات. لیژنەکە پێی وابوو ئەم شێعرە بە ڕاستگۆیی و بە زمانێکی ئاسان نووسراوە، بەبێ ئەوەی زیادەڕۆیی تێدا بکرێت.

بەشی دووەم: چیرۆکی کورت

بەشی چیرۆکی کورت ٨ دەقی تێدایە، کە ٥ یان لە ڕووی ڕەگەزی نووسەرەوە ژن بوون. زۆربەی ئەم چیرۆکانە لە ناوچەی کەنداوی کەرکەرەوە ڕووداوەکانیان تێدا ڕوو دەدات. چیرۆکی «ماسی لە بەندەرەکەدا» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ بەکارهێنانی دیالۆگ بە شێوەیەکی سروشتی. لیژنەکە تێبینی کرد کە زۆربەی چیرۆکەکان کۆتاییەکی کراوەیان هەیە، کە ڕەنگە هەندێک خوێنەر پێی ناڕەحەت بێت، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی سێیەم: وتاری ئەدەبی

وتاری ئەدەبی ٦ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی چوارەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

بەشی پێنجەم: شێعری منداڵان

بەشی شێعری منداڵان ٤ دەقی تێدایە، کە هەموویان بە شێوەی ڕیتمی ڕێکخراون. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە منداڵەکانیان شێعر بخوێننەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی شەشەم: وتاری منداڵان

بەشی وتاری منداڵان ٣ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی حەوتەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

هەڵبژاردەی ئەدەبی لە ڕۆژنامەی پیام ما بۆ ساڵی ٢٠٢٣

(هەڵبژاردن و ئامادەکردن)

ئەم هەڵبژاردەیە لە ڕۆژنامەی پیام ما وەرگیراوە، کە لە ٧ ئەیلوولی ٢٠٢٣ دەستی پێکرد و ٢٤ هەفتەی خایاند. ئامانج ئەوە بوو ئەو دەقە ئەدەبیانە کۆبکرێنەوە کە خوێنەران بە گەرمی پێشوازییان لێکردووە. لە ماوەی ئەو هەفتانەدا ٤٣٧ دەق گەیشتە دەستمان، کە ٦٢ یان لە شێعر بوون، ٩٨ یان چیرۆکی کورت، ٤١ یان وتار، و ٢٦ یان بەشێک لە ڕۆمان. لیژنەی هەڵبژاردن پێکهاتبوو لە پێنج کەس، و هەر دەقێک لە لایەن سێ کەسەوە خوێندرایەوە پێش ئەوەی بڕیار لەسەر بدرێت.

لە کۆتایی کۆکردنەوەکەدا ٢٤ دەق هەڵبژێردران، کە ٩ یان شێعر، ٨ یان چیرۆکی کورت، و ٧ یان وتار. ئەم ژمارەیە بە ئەقدەی لیژنەکە زۆر گونجاو بوو، چونکە ڕێژەیەکی باش لە جیاوازی ڕەگەزی و تەمەنی نووسەرانی تێدا بەدی دەکرێت. هەروەها ڕێژەی ٤٠ لە سەد لە نووسەرانی هەڵبژێردراو ژن بوون، کە لە ساڵانی ڕابردوودا لە هەڵبژاردەکانی ئەم ڕۆژنامەیەدا کەمتر بەدی دەکرا.

ئەم هەڵبژاردەیە لە ٧ بەش پێکهاتووە، کە هەر بەشێک بە یەکێک لە ئەندامانی لیژنەکە ڕێکخراوە. ئەو بەشانەی کە لە ڕۆژنامەکەدا بڵاو نەکراونەتەوە، لە کۆتایی کتێبەکەدا وەک پەراوێز هاتوون. هەروەها پێشەکییەکی کورت بۆ هەر بەشێک نووسراوە، کە تێیدا ڕوونکراوەتەوە بۆچی ئەو دەقانە هەڵبژێردراون و چ تایبەتمەندییەکی هاوبەشیان هەیە.

بەشی یەکەم: شێعری نوێ

لە بەشی یەکەمدا ٩ شێعر کۆکراونەتەوە. زۆربەیان باس لە شار، دووری، و یادەوەری دەکەن. شێعری «ئۆتۆبیسی ژمارە ٧» بە زۆری بە نموونە باس دەکرێت، چونکە وێنەی ئەو ڕێگایەی دەکێشێت کە هەموو ڕۆژێک دەیکات، بەڵام لە ناکاو هەست بە جیاوازی دەکات. لیژنەکە پێی وابوو ئەم شێعرە بە ڕاستگۆیی و بە زمانێکی ئاسان نووسراوە، بەبێ ئەوەی زیادەڕۆیی تێدا بکرێت.

بەشی دووەم: چیرۆکی کورت

بەشی چیرۆکی کورت ٨ دەقی تێدایە، کە ٥ یان لە ڕووی ڕەگەزی نووسەرەوە ژن بوون. زۆربەی ئەم چیرۆکانە لە ناوچەی کەنداوی کەرکەرەوە ڕووداوەکانیان تێدا ڕوو دەدات. چیرۆکی «ماسی لە بەندەرەکەدا» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ بەکارهێنانی دیالۆگ بە شێوەیەکی سروشتی. لیژنەکە تێبینی کرد کە زۆربەی چیرۆکەکان کۆتاییەکی کراوەیان هەیە، کە ڕەنگە هەندێک خوێنەر پێی ناڕەحەت بێت، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی سێیەم: وتاری ئەدەبی

وتاری ئەدەبی ٦ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی چوارەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

بەشی پێنجەم: شێعری منداڵان

بەشی شێعری منداڵان ٤ دەقی تێدایە، کە هەموویان بە شێوەی ڕیتمی ڕێکخراون. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە منداڵەکانیان شێعر بخوێننەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی شەشەم: وتاری منداڵان

بەشی وتاری منداڵان ٣ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی حەوتەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

هەڵبژاردەی ئەدەبی لە ڕۆژنامەی پیام ما بۆ ساڵی ٢٠٢٣

(هەڵبژاردن و ئامادەکردن)

ئەم هەڵبژاردەیە لە ڕۆژنامەی پیام ما وەرگیراوە، کە لە ٧ ئەیلوولی ٢٠٢٣ دەستی پێکرد و ٢٤ هەفتەی خایاند. ئامانج ئەوە بوو ئەو دەقە ئەدەبیانە کۆبکرێنەوە کە خوێنەران بە گەرمی پێشوازییان لێکردووە. لە ماوەی ئەو هەفتانەدا ٤٣٧ دەق گەیشتە دەستمان، کە ٦٢ یان لە شێعر بوون، ٩٨ یان چیرۆکی کورت، ٤١ یان وتار، و ٢٦ یان بەشێک لە ڕۆمان. لیژنەی هەڵبژاردن پێکهاتبوو لە پێنج کەس، و هەر دەقێک لە لایەن سێ کەسەوە خوێندرایەوە پێش ئەوەی بڕیار لەسەر بدرێت.

لە کۆتایی کۆکردنەوەکەدا ٢٤ دەق هەڵبژێردران، کە ٩ یان شێعر، ٨ یان چیرۆکی کورت، و ٧ یان وتار. ئەم ژمارەیە بە ئەقدەی لیژنەکە زۆر گونجاو بوو، چونکە ڕێژەیەکی باش لە جیاوازی ڕەگەزی و تەمەنی نووسەرانی تێدا بەدی دەکرێت. هەروەها ڕێژەی ٤٠ لە سەد لە نووسەرانی هەڵبژێردراو ژن بوون، کە لە ساڵانی ڕابردوودا لە هەڵبژاردەکانی ئەم ڕۆژنامەیەدا کەمتر بەدی دەکرا.

ئەم هەڵبژاردەیە لە ٧ بەش پێکهاتووە، کە هەر بەشێک بە یەکێک لە ئەندامانی لیژنەکە ڕێکخراوە. ئەو بەشانەی کە لە ڕۆژنامەکەدا بڵاو نەکراونەتەوە، لە کۆتایی کتێبەکەدا وەک پەراوێز هاتوون. هەروەها پێشەکییەکی کورت بۆ هەر بەشێک نووسراوە، کە تێیدا ڕوونکراوەتەوە بۆچی ئەو دەقانە هەڵبژێردراون و چ تایبەتمەندییەکی هاوبەشیان هەیە.

بەشی یەکەم: شێعری نوێ

لە بەشی یەکەمدا ٩ شێعر کۆکراونەتەوە. زۆربەیان باس لە شار، دووری، و یادەوەری دەکەن. شێعری «ئۆتۆبیسی ژمارە ٧» بە زۆری بە نموونە باس دەکرێت، چونکە وێنەی ئەو ڕێگایەی دەکێشێت کە هەموو ڕۆژێک دەیکات، بەڵام لە ناکاو هەست بە جیاوازی دەکات. لیژنەکە پێی وابوو ئەم شێعرە بە ڕاستگۆیی و بە زمانێکی ئاسان نووسراوە، بەبێ ئەوەی زیادەڕۆیی تێدا بکرێت.

بەشی دووەم: چیرۆکی کورت

بەشی چیرۆکی کورت ٨ دەقی تێدایە، کە ٥ یان لە ڕووی ڕەگەزی نووسەرەوە ژن بوون. زۆربەی ئەم چیرۆکانە لە ناوچەی کەنداوی کەرکەرەوە ڕووداوەکانیان تێدا ڕوو دەدات. چیرۆکی «ماسی لە بەندەرەکەدا» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ بەکارهێنانی دیالۆگ بە شێوەیەکی سروشتی. لیژنەکە تێبینی کرد کە زۆربەی چیرۆکەکان کۆتاییەکی کراوەیان هەیە، کە ڕەنگە هەندێک خوێنەر پێی ناڕەحەت بێت، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی سێیەم: وتاری ئەدەبی

وتاری ئەدەبی ٦ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە شێوەیەکی جدی بیر لە ئەدەب بکەنەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی چوارەم: چیرۆکی منداڵان

بەشی چیرۆکی منداڵان ٥ دەقی تێدایە، کە هەموویان بۆ تەمەنی ٧ بۆ ١٠ ساڵ نووسراون. ئەم بەشە بە تایبەتی لە ڕووی زمانەوانی دەبێت. چیرۆکی «پشیلەی سپی و کتێبخانەکە» بە باشترین نموونە دادەنرێت بۆ ئەم بەشە.

بەشی پێنجەم: شێعری منداڵان

بەشی شێعری منداڵان ٤ دەقی تێدایە، کە هەموویان بە شێوەی ڕیتمی ڕێکخراون. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە گرنگە کە دەیانەوێت بە منداڵەکانیان شێعر بخوێننەوە. لیژنەکە تێبینی کرد کە ڕیتمی هەندێک لە دەقەکان لە ڕووی زمانەوانییەوە زۆر ئاڵۆزە بۆ تەمەنی ٧ ساڵ، بەڵام ئەمە بە ئەقدەی لیژنەکە هەڵەیەک نییە.

بەشی شەشەم: وتاری منداڵان

بەشی وتاری منداڵان ٣ دەقی تێدایە، کە هەموویان باس لە خوێندنەوە دەکەن. ئەم بەشە بە تایبەتی بۆ ئەو کەسانە